

“โศลกท่านเว่ยหล่าง”

เทศน์ที่ สถานปฏิบัติธรรมป่าวิเวกสิกขาราม อ.พล จ.ขอนแก่น

พระอาจารย์วิชัย กัมมสุทโธ ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๒ (เช้า)

ท่านภิกษุทั้ง ๔ ท่านก็จาริกต่อไป ได้มาถึงที่วัดกัมขุขันธ์ ท่านเจ้าอาวาสเห็นว่าเป็นพระเซนฝ่ายวิปัสสนาธุระ มาจากโซกาย ท่านจึงต้อนรับเป็นอย่างดี แล้วพูดขึ้นว่า ในห้องกุฏินี้มันร้อนอบอ้าว ขอนิมนต์ท่านออกไปสนทนากันข้างนอกเถิด อากาศเย็นสบายดีกว่านี้ ท่านภิกษุดอกบัวพ่นน้ำตอบไปว่า อากาศนั้นมันยังไม่ร้อนเท่ากับสิ่งที่สิงเกาะอยู่ในจิตใจของท่านเจ้าอาวาส (นี่เขาไปเอาข้างนอก อันนี้ท่านพูดข้างใน) ท่านเจ้าอาวาสสะอึก หนึ่ง มองหน้าท่านภิกษุดอกบัวพ่นน้ำแล้วตอบว่า ถูกแล้ว ถูกแล้ว (นี่เขายอมรับความจริง) ท่านทำให้ฉันสว่างขึ้นมาก ทุกวันนี้ฉันปวดหัวในเรื่องการเป็นเจ้าอาวาสปกครองภิกษุสามเณรเป็นจำนวนมากๆ ไม่มีวันที่จะสงบจิตใจได้เลย ฉันก็คิดว่ากระทำไปโดยดีตามวิสัยของสมณะทุกอย่างแล้ว แต่ก็ไม่วैनที่จะถูกชาวบ้านเขาครหาไปต่างๆ นานา บางวันต้องหลบหนีขึ้นไปหามุมสงบอยู่บนยอดเขา วันนี้ได้พบท่านนับว่าเป็นโชคดี ขอให้ท่านช่วยกรุณา แนะนำแนวทางแก้ปัญหาที่มันเกาะสิงอยู่ในจิตใจฉันด้วยเถิด (ใช้วิธีหนีเห็นใหม่ มันมีตั้งแต่สมัยโน้นแล้ว ก็พ้นปีแล้ว) ท่านภิกษุดอกบัวพ่นน้ำพูดว่า ขอให้ท่านจงตั้งใจฟังโศลกของฉันทึบไว้ให้ดี “มนุษย์มีปากย่อมพูด คนมีหูย่อมฟัง (อันนี้หน้าที่ปากหน้าที่หูนะ) สองมือจะปิดหูปิดตาคนทั้งเมืองย่อมไม่มีผิด” (จริงไหม) ฟังให้ดีนะ “มนุษย์มีปากย่อมพูด คนมีหูย่อมฟัง สองมือจะปิดหูปิดตาคนทั้งเมืองย่อมไม่มีผิด คนโง่มีหัวหลบหลีกปรากฏการณ์ต่างๆ (คือหนี) ไม่หลบหลีกจากความคิดปรุงแต่ง” นี่ฟังให้ดีนะ “คนโง่มีหัวหลบหลีกปรากฏการณ์ต่างๆ (เป็นสิ่งที่กระทบอยู่ตลอด) ไม่หลบหลีกจากความคิดปรุงแต่ง ส่วนคนฉลาดย่อมหลบหลีกความคิดปรุงแต่ง และไม่จำเป็นต้องหลบหลีกปรากฏการณ์” นี่หลวงพ่อกับท่านก็บอก เอาใจหนีมัน คืออะไร คือความคิดก็สักแต่ว่าความคิด อย่าไปให้ความสำคัญมัน พอได้ฟังโศลกจบลงแล้ว ท่านเจ้าอาวาสก็เกิดความสว่างไสวในพุทธธรรมขึ้นมาทันที จึงเกิดความศรัทธาเลื่อมใสในคำสอนตามแบบนิกายเซน(ฉาน)ง่ายๆ เป็นอย่างยิ่ง ได้เรียกภิกษุประชุมสามัคคีธรรมทั้งหมดทั้งวัด แล้วก็ได้อาราธนาท่านภิกษุดอกบัวพ่นน้ำแสดงธรรมในที่ประชุมสงฆ์ เข้าใจยัง นี่ก็ความจริงอันหนึ่ง ที่นี้ท่านเว่ยหล่างไปเขียนไว้เลย ให้คน

อื่นเขียนให้ “โพธิ์เดิม ไม่มีต้นไม้ (นี่ จิตตั้ง ประภัสสะรัง จิตดั้งเดิมนี้ไม่มีต้นไม้) กระจกเงาใสก็มีใจแทน (มีใจแทนที่จะมานั่งเส็ด) เดิมมาไม่มีแม่แต่หนึ่งสิ่ง (นี่เรื่อง ของสมมติไม่มี) เดิมมาไม่มีแม่แต่หนึ่งสิ่ง ที่ไหนจะยั่วเย้า(ก่อ)ฝุ่นละออง” เมื่อพระ สัจจนปริณายกองค์ที่ ๕ พระสงฆ์ได้ชื่อ ได้มาพบโศลกของท่านเว่ยหล่างอีกเข้าแล้ว ท่านก็เลยมารู้ทันทีว่า มีปัญญาญาณมองเห็นผ่านอนัตตาคือโลกียธรรมไปแล้ว เข้าถึง สัจจนตาคือโลกุตระธรรมแล้ว จิตหลุดพ้นเข้าถึงช่องว่างสัจจนตา นิพพานเป็นความว่าง ไปได้บ้างแล้ว และผู้ที่เรากอดักเตือน กอดักเลือกมานมนานแล้ว ก็ที่จะให้สืบอายุ พระพุทธศาสนาต่อจากเราไปนั้น ก็คือเว่ยหล่างนี่เอง ท่านจึงได้ทำการลบโศลกของเว่ย หล่างกล่าวไว้นั้นทิ้งไปเสียก่อน เพื่อที่จะได้ปกปิดเป็นความลับไว้ก่อน นี่เข้าใจไหม “โพธิ์เดิม ไม่มีต้นไม้ กระจกเงาใสก็มีใจแทน (คือใจ) เดิมมาไม่มีแม่แต่หนึ่งสิ่ง (ก็คือ ตัวว่างนั่นเองนะ) ที่ไหนจะยั่วเย้า(ก่อ)ฝุ่นละออง” ความว่างมันไม่มีอะไรที่ไปเกาะติด มัน นี่เข้าใจยัง เพราะฉะนั้นนะการปฏิบัติฉันจะพูดให้ฟัง เหมือนหลวงปู่ดุลย์บอกว่าให้ หยุดคิด คิดท่านไม่ไช่บอกให้ห้ามไม่ให้คิดนะ ท่านบอก “คิดเท่าไรก็ไม่รู้ ต่อเมื่อหยุด คิดได้จึงรู้” เอาแต่รู้นั่นเอง ไม่เอาคิดนึก ทีนี้คนก็พยายามจะไปหยุดคิด ลูกศิษย์ท่านก็ ไปหาท่าน พระไปหาท่าน “ผมพยายามหยุดคิด ปวดหัว” ก็ท่านบอก “ก็ให้หยุดคิด ไม่ไช่ให้เธอ ใจที่พยายามจะไปหยุดคิดนั่นละคือคิดเข้าใจไหม” นั่นละ เพราะฉะนั้นนี่ โพธิ์เดิมไม่มีต้นไม้ อยากมันว่างตั้งแต่ต้นของมันแล้ว ชั้น ๕ นี่มันว่างความเป็นของกู ตัวกูตั้งแต่ต้นกำเนิดแล้วนะ เข้าใจไหมละ มันเป็นของกลาง เมื่อมันเป็นของกลาง มัน ก็ไม่จำเป็นต้องไปทำอะไรกับมัน มีแต่ทำสติสัมปชัญญะคือปัญญาให้รู้เท่าทัน แล้ว ปล่อยมันไปตามสภาพของมัน เขาเรียกว่าวางภาระชะ ภารา หะเว ปัญจักขันธา ปัญจ ขันธทั้งหลายเป็นภาระจริงๆ ภาระนะ ภาระหาไร จะ ปุคคะโล แต่บุคคลก็ยังยึดถือ ภาระไว้ คือมันหลง หลงเพราะมันคุ้นเคยมันเคยชิน ฉันทพูดให้ฟังอยู่เรื่อยๆ พอเคยชิน กับมันแล้วมันก็มีความเห็น ความเห็นตัวหนึ่งก็คือตัวสังขารนั่นเอง ความเห็นนี้ก็คือ ตัวสังขารตัวคิดนึก มันจะคิดว่าเป็นอย่างนี้เป็นอย่างนั้น พอมันหนักขึ้นกลางอกก็ใช่ฉัน หนัก พอฉันหนักมันก็อยากผลัดไส่อยากหนี เข้าใจยัง หรือไม่ก็พยายามแก้ มันก็เลย เหมือนกระจกเงาใสตั้งแทนไว้เส็ดถูตลอด ก็คือหลงมันตลอด หลงความเป็นตัวตน เมื่อ หลงความเป็นตัวตนก็ต้องไปเส็ดออก เมื่อเอาตัวเข้าไปเมื่อตัวเกิดทุกข์ขึ้นมา ก็พยายาม ไปแก้หาทำลายตัวจริงๆมันไม่มีตัวตั้งแต่ต้นทางแล้ว ตั้งแต่ที่แรกแล้ว แม้แต่หลงเอา

ตัวเข้าไปมันก็ไม่ใช่ตัวอีกล่ะ แต่ไปเชื่อมั่น ไปสำคัญมันนั่นเอง คำว่าสำคัญคือให้ความหมายมันนั่นเอง ตามมันไปนั่นเอง ลงไปเล่นกับมันนั่นเอง จะพูดแล้วแต่สมมติ มันก็เลยเกิดเรื่องเกิดราวเป็นสายไปหมด นี่เขาบรรลुरुธรรมแค่นี้ เห็นนี่เช่นนี้ เขาไม่ต้องไปนั่งสมาธิทำอะไรมากมายเลย แค่เข้าใจความจริงตรงนี้เท่านั้นนะ เห็นปั๊บเท่านั้นแล้วอย่าฝืน ถ้าฝืนไม่ยอมมันคืออึดตา ไม่ยอมรับความจริงตัวนี้คืออึดตา คนนั้นจะว่ายยาก สอนยาก คนที่ว่ายากสอนยากคนนั้นห่างไกลธรรมะเยอะ ห่างมาก เพราะอะไรที่ว่าห่าง เพราะอึดตามันสูง มันยังมีอะไรรู้ใหม่ กายคือตันโพธิ์ จิตเหมือนกระจกเงาโสบนแทน ทุกๆเวลาต้องหมั่นปิดเช็ด อย่าให้ยั่วเข้าฝุ่นละออง คือทำให้มันเกิดเป็นฝุ่นละอองตลอด เข้าใจยัง ก็คือกิเลสเกิดตลอดเพราะอะไร ก็เลยต้องเช็ดมัน เช็ดมัน เช็ดอยู่นั่น เพราะอะไร เพราะไปสำคัญมันนั่นเอง สำคัญมัน เข้าใจยัง ถ้าไม่ให้ความสำคัญมันนะ มันจะมีความหมายอะไรใหม่ ไม่มีความหมายแล้วจะต้องไปแก้อะไรใหม่ เหมือนของว่าง ต้องไปแก้ความว่างใหม่ เพราะนั่นระวังให้ดีเลย ใช้สติสัมปชัญญะระวังตัวขั้น ๕ นะ ตัวคิดนึกนั่นล่ะ มันจะขึ้นมาหลอกว่าเป็นนั่นเป็นนี่ เป็นสุขเป็นทุกข์ เป็นนั่นเป็นนี่เป็นสารพัดอย่างนั่นอย่างนี้ ทั้งเรื่องราวทั้งอดีต นี่พอมันหลอกขึ้นมาปั๊บก็ไปเชื่อมั่นซะใหม่ ไปสำคัญตามมันซะใหม่ พอสำคัญตามมันจิตก็เลยกระทบกระเทือนไปเลย เป็นทุกข์ เป็นทุกข์ก็ไปแก้มันแก้ที่ต่อใจใหม่ อย่างฉันบอกเมื่อวาน ทุกข์เป็นของที่ควรกำหนด กำหนดเฉยๆนะไม่ได้ไปทำอะไร สมุทัยเป็นของควรละ คือไม่เอาเราเข้าไปในทุกข์ นั่นนะ จบเลย แค่นั้นล่ะจบ นั่นล่ะคือเจริญมรรคกับนิโรธแล้ว นี่เหมือนเขาบอกเลย ว่า “โพธิ์เดิมไม่มีต้นไม้ ไม่มีต้นไม้ กระจกใสก็มีไขแทน ไม่ใช่ส่วนที่จะต้องมานั่งคอย เช็ดถู เช็ดถู เดิมมาไม่มีแม้แต่นี่สิ่ง ที่ไหนจะยั่วเข้าก่อนฝุ่นละอองขึ้นมาได้” ก็มันไม่มีแต่ความว่าง เพราะเราเห็นความจริงตรงนี้ต่างหาก ว่ามันเป็นของกลาง ขั้น ๕ มัน เป็นของกลาง คิดขึ้นมาขนาดไหน มันจะคิดดีมันก็ของกลาง มันคิดไม่ดีก็ของกลาง เราไม่ดีไม่ไม่ดีตามมัน เข้าใจใหม่ พอไม่ลงไปเล่นมันก็คืออุเบกขาสัมโพชฌงค์ อุเบกขาสัมโพชฌงค์นี้ไม่ใช่อุเบกขาเวทนา อุเบกขาเวทนายังลงไปเล่นนะ อวิชชานุสัย ตามนอนเนื่อง ตัวอุเบกขาสัมโพชฌงค์คือไม่ลงไปเล่นทั้งทุกข์ ทั้งสุข ทั้งอุเบกขาเวทนา เข้าใจยังล่ะ แค่นี้ทำจิตอย่างนี้ตลอดนะ ให้ทันตรงนี้เฉยๆ นี่ฝึกสติสมาธิปัญญาไว้เพื่อทันตรงนี้ ทันเพื่อปล่อยวางตลอด ปล่อยวางความไปสำคัญมันหมาย เข้าใจใหม่ทำไม แก้ไม่ได้ ก็มันเห็นว่าสำคัญว่ามันมีโทษอยู่จริงๆนะ เป็นของกูตัวกูจริงๆ เพราะใจมัน

สำคัญเข้าไปแล้วนี่ แล้วมันจะออกได้อย่างไร มันลงไปเล่นแล้ว ฉันบอกเปลี่ยนสภาวะ ยิ้มแย้มซะ เปลี่ยนสภาวะยิ้มแย้มแบบนี้คือไม่ใส่ใจไม่ให้ความสำคัญมันแล้วนะ เหมือน ใครจะพูดอะไรก็ช่างมัน พูดๆไปไม่สนใจ ทำงานไปเรื่อยไม่รู้เรื่องเลยมันพูดอะไร อันนี้เทียบให้ฟัง เข้าใจยัง จิตเหมือนกันต้องรู้จักอุบาย นี่เขาเรียกอุบายแยบคาย ไม่ใส่ใจ มัน ไม่ให้ความสำคัญมันนะ มันทุกข์กะมันหนักก็ให้มันหนัก มันทุกข์ก็ทุกข์ ไม่ใส่ใจ มัน หนักก็แค่อะไรรู้ใหม่ รู้เกิดรู้ดับ เบาก็รู้เกิดรู้ดับ ไม่ให้ความสำคัญมันเลย ไม่ให้ความสำคัญมันนั่นเอง ไม่หมายความว่ามันทุกข์ อากาการทุกข์อยู่นั้นนะไม่หมายความว่ามันทุกข์ อากาการสุขก็ไม่หมายความว่ามันสุข ก็เลยละสมมติ ยินดียินร้ายไม่เกิด มันก็เลยเป็นธรรมชาติ อันหนึ่งเกิดตามเหตุปัจจัย มีเหตุมาก็เกิด มันจึงอ่านออก ว่ากระแสนี้มันมาจากภายนอก มันไม่ใช่จากเรา กระแสนี้มันมีของมันโลก เหมือนเขาบอกปิดหูปิดตา ปากก็มีหน้าที่พูด หูก็มีหน้าที่ฟัง ใจใหม่ จะไปปิดหูปิดตาคนทั้งเมืองไม่ได้ ก็เหมือนกันนี่ คือ กระแสไอชะที่มันในโลกนี้เป็นโลกอวิชชา ฉันบอกอยู่แล้วโลกอวิชชาไม่ใช่โลกุตตร ภูมิมะโลกนี้ ถ้าโลกุตตรภูมิมิแต่ความว่างสบายไม่มีอะไรที่มแทง นี่โลกอวิชชากระแส ลบที่คนมันเป็นตัวตนมันจะทิมแทงมา ที่นี้เราห้ามมันได้ไหม ไม่ให้มันเกิดได้ไหม ถ้า ห้ามได้ก็เป็นอตตาลี เพราะนั่นห้ามมันไม่ได้นั่นละคืออนัตตา บังคับมันไม่ได้ เมื่อ บังคับมันไม่ได้แต่เรามีสิทธิ์ที่ไม่รับมัน มันมาได้แต่เราไม่เอากับมันไม่เล่นกับมัน คำว่า ไม่รับคือไม่ไปสำคัญมันหมายกับมัน ไม่ให้ความสำคัญมันนั่นเอง เข้าใจยัง ทำหน้าที่ ปกติ ทำด้วยสติ ทำด้วยสติไปเรื่อยๆ ไม่สนใจมันเลย แค่นั้นนะมันคือค่อยจางคลาย จางคลายไป มันมาทำอะไรก็เท่ากับคลื่นกระทบฝั่ง คลื่นกระทบฝั่ง กระทบบ่อยเข้าบ่อย เข้ามันจะจางคลายจางคลายไปหมด สุดท้ายตัวที่มันมานั่นละเป็นประโยชน์ ไม่ใช่เป็น โทษนะ เป็นประโยชน์ให้จิตฝึกซ้อมต่อการวางสมมติสำคัญให้ความสำคัญมัน ว่านี่ฉัน ทุกข์นี้ฉันสุข นี่ฉันเป็นอย่างนั้น มันเลยเป็นประโยชน์หัดวางสมมติ มันเลยสุขทุกข์ เสมอกัน เสมอกันหลวงพ่อบอกว่าเกิดดับเหมือนกัน อันนี้แบบท่านพูดให้เข้าใจ ง่าย แต่คำว่าเสมอกันอย่างนี้ไม่ใช่ว่าเกิดดับเหมือนกันนะ เสมอกันคือไม่มีความหมาย เลย แค่นี้สิ่งใดสิ่งหนึ่งถูกจิตรู้แล้วก็ดับไป แค่นี้สิ่งใดสิ่งหนึ่งเกิดขึ้นแล้วก็ดับไป แค่นี้ ใดสิ่งหนึ่งเกิดขึ้นแล้วก็ดับไป อันนี้พูดถึงตัวมันนะ สิ่งใดสิ่งหนึ่งเกิดแล้วก็ดับไป ถ้า พูดถึงความรู้ความเห็น ก็แค่ความรู้หนึ่งเกิดแล้วก็ดับไป ไม่มีความหมายก็เลยรู้สึกแต่ว่า รู้ รูปสักแต่ว่ารูป หมดความสำคัญมันหมายนี้พระพาหิยะฯเห็นนะ รู้สักแต่ว่ารู้ ทราบ

สักแต่ว่าทราบ ฟังสักแต่ว่าฟัง เห็นสักแต่ว่าเฉยๆ แค่นั้นก็เลยหลุดพ้น เลยได้รับ
เอตทัคคะว่าเป็นผู้บรรลุเร็วที่สุดในพุทธศาสนานี้ ก็คือละความสำคัญมั่นหมายออกไป
จากใจหมดนะ พูดอีกมุมหนึ่งก็คืออุปาทานนั่นเอง ไม่สำคัญว่าสิ่งนั้นมี ไม่สำคัญว่ามี
ในสิ่งนั้น ไม่สำคัญว่าสิ่งนั้นเป็นเรา มีเราในสิ่งนั้น ไม่สำคัญสักอย่าง นั่นละคือไม่มี
อุปาทานนั่นเอง เพราะนั่นอัญญาโกณฑัญญะพระพุทธเจ้าตรัสไว้ “สิ่งใดสิ่งหนึ่งมีความ
เกิดเป็นธรรมดา ย่อมดับเป็นธรรมดา” ท่านใช้คำว่าสิ่งใดสิ่งหนึ่งใช่ไหม ท่านไม่บอก
ว่า อัญญาโกณฑัญญะเห็นเรื่องนั้นเกิดแล้วก็ดับ ใช่ไหม ได้ยินไหมในธรรมจักรๆ เขา
ว่าสิ่งใดสิ่งหนึ่งใช่ไหม ท่านไม่ได้บอกว่า อัญญาโกณฑัญญะเห็นเมื่อยเกิดแล้วก็เห็นเมื่อย
ตาย ไม่ได้พูดแบบนั้น อันนั้นเป็นสมมติหมด สิ่งใดสิ่งหนึ่งคือไม่มีความหมายอะไร
ไม่มีสำคัญมั่นหมายไม่ให้ความหมายมั่น สมมติไม่มี มันก็เลยสักแต่เห็นอันหนึ่งเกิดดับ
เป็นเรื่องของจิตกับสิ่งนั้น นี่แค่นี้ความเห็นนะ เข้าสู่สุญญตานั่นเอง เข้าใจยัง ไม่มี
ทางออกหรอกนะ เอ็งจะออกจากอะไรได้ ไม่มีทางออกเลย ถ้าอยู่กับมันอยู่ตลอดไม่มี
ทางออก คำว่าออกจากขั้น ๕ คืออะไร คือไม่ให้ความสำคัญมั่นหมายกับมันสักอย่าง
อาศัยมันอยู่เฉยๆนะ อาศัยมันทำประโยชน์ ให้จำไว้เลยแต่อาศัยไม่ใช่ของเรา ไม่ใช่เรา
ไม่ใช่ตัวตนของเรานั้นเอง มันจะดีก็ให้มันดี มันจะตายมันจะป่วยก็ให้มันป่วย มันจะ
เป็นอะไรก็ให้มันเป็นไป นี่ฉันทจึงพูด ฉันทจึงยกตัวอย่างเป็นคติ เป็นข้อเตือนสติพวกเรา
คุณันติ ดิดไอ้ที่กลองสับลู่อะ มีอันเดียวมันไม่ได้ มันมีของที่มันจะต้องคิดก็อย่าง ต้อง
อย่างนั้น ๑, ๒, ๓, ๔, ๕ นี่คือตัวอะไร อุปาทาน ตัวทุกข์แล้ว สันโดษไม่มี เพราะอะไร
เพราะมันยึดมั่นถือมั่นใน ตายไปมันก็ไปเป็นเส้นเกาะอยู่ที่สับลู่อะ ที่จิตมันไปยึดมั่นถือ
มั่นในสิ่งเหล่านั้น เข้าใจยัง นี่เป็นตัวอย่าง อย่าไปสำคัญมันมาก อะไรก็ได้ทำมันไป
เรื่อยๆ แต่ไม่ใช่ได้แบบโมหะนะ อะไรก็ได้แบบโมหะนะไม่ใช่ นะ คำว่าอะไรก็ได้คือ
ปล่อยวางความอุปาทานในใจของเราตลอด แต่ทำด้วยสติปัญญา งานภายนอกก็ต้องทำ
ต้องพิจารณาเหตุปัจจัย อันนั้นเรื่องของสมมติ ให้รู้อาศัยมันอยู่ นี่ให้เข้าใจไว้ นี่ฉันทพูด
ให้ฟังอย่างนี้ นี่เซนเขา นี่ท่านเว่ยหล่างเข้าถึงสุญญตา ต้นโพธิ์ก็ไม่มี กระจกเงาใสก็ไม่
มีแทน ไม่ต้องมาปิด เพราะว่ามันมีแต่ความว่างจะไปปิดไปอะไร พอมันมีตัวกูเข้าไป
บิ๊บบันก็จะต้องไปหาทางแก้ตัวกูใช่ไหม ถูกไหม ก็เลยตามรอยโคไม่มีที่จับ ไม่เจอตัวมัน
เข้าใจยัง วางมันตั้งแต่ต้นเลยว่ามันไม่ใช่ของเรา ไม่ใช่เรา ไม่ใช่ตัวตนของเราตั้งแต่ต้น
เลย วางมันตั้งแต่ต้นเลย แม้แต่ฉันทจึงพูดให้ฟัง ขั้น ๕ นี่มันเป็นของกลาง โลกโกรธ

หลงใหลมันได้ไหม สติปัญญาใหลมันได้ไหม เพราะฉะนั้นเมื่อเวลาสติปัญญาใช้ขั้น ๕ ก็ไม่ใช่ของเรา เมื่อโลกโกรธหลงใช้ขั้น ๕ ขั้น ๕ ก็ไม่ใช่ของเราอีก เป็นของกลาง แต่ที่มันไม่ใช่เนี่ย เวลาโลกโกรธหลงใช้ขั้น ๕ ความรู้สึกเป็นตัวขึ้นมาใช่ไหม มันบอกว่ากูใช่ไหม เชื่อมมันเลยใช่ไหม แล้วก็ไปกูกินมาเป็นตัวขึ้นมา แต่ขณะที่ความรู้สึกเป็นตัวขึ้นมาหนักขึ้นมานั้นนะ มันก็ยังเป็นขั้น ๕ เป็นของกลางไม่ใช่ของเราเนาะ ทำสติสัมปชัญญะให้ทันตรงนี้อ่าลงไปเล่น อย่าไปเชื่อมั่นว่าเป็นกูจริงๆนะ มันก็แค่กอไก่ สระอุเฉยๆ ความรู้สึกนั้นนะฉันเทียบให้ฟัง เหมือนเขียนหนังสือกอไก่สระอุ มันก็แค่ตัวอักษร ไม่ใช่ตัวเรา นี่คนมันหลงตรงนี้ พอความรู้สึกมันเป็นตัวขึ้นมาปั๊บ เป็นตัวขึ้นมาปั๊บ มันก็เอากูเป็นตัว พอเป็นตัว กูไม่อยากจะ เป็น กูไม่อยากจะ ได้ก็เลยต้องขัดต้องดูนี้ เข้าใจยังละ ก็เลยหลงตามโมหะไป เข้าใจยัง จริงๆแล้วนี่ตัวนี้ฉันจึงพูดไว้ ขั้น ๕ เป็นของกลาง จำไว้ให้ดี เขาว่าเป็นอนัตตา เมื่อเป็นของกลาง ความรู้สึกเป็นตัวขึ้นมา ก็ไม่ใช่ของเรา ก็ไม่ใช่กูอีกละ อย่าหลงเชื่อตามมัน พอมันเป็นกูขึ้นมาปั๊บ มันจะผลออกไปเชื่อมมันเลยใช่ไหม ทางโลกเขาเรียกว่าหุบเขาใช่ไหม เข้าใจยังละ เหมือนในนี้โศลกนี้ เพราะฉะนั้นนี่เขาจึงถามว่า เจโตปริยญาณรู้วารจิตคนนี่ จะรู้กิเลสเขาด้วยไหม รู้เนาะ เวลารู้วารจิตนี้ อย่างไอตัวนี้มันพุ่งนี้ ถ้าไปรู้จิตมันปั๊บ กิเลสตัวมันนะเข้ามากลางอกเราทันที จะรู้กิเลสมันด้วย แต่ปัญญามันจะไม่เอามัน มันรู้ว่าเป็นเรื่องธรรมนอกไม่ใช่ของเรา ปัญญาจะเห็นว่าไม่ใช่ของเรามันก็สลัดเลย เข้าใจยัง ไม่ใช่รู้กิเลสมันก็แค่กอไก่ สระอุสระเอลดลึงมีขอช้าง ไม่ใช่เนาะ ถ้ารู้อย่างนั้นไม่กระทบกระเทือน แต่ความหนักของมันอยู่กลางอกมันนะ ถ้าใครไปดูจิตมันปั๊บ ความหนักมันก็เหมือนกลางอกเราหนัก เข้าใจยัง ใครปลุกเขาจึงเขียนไว้ ไม่ใช่ไม่รู้กิเลสเนาะ แต่พอมันเป็นอย่างนี้ปั๊บทำอย่างไร สติปัญญาจะเห็นมันไปอีก ไม่รับมันเลย ไม่ใช่ว่ากูขึ้นมา พอรู้ว่ามันเป็นตัวกูก็ไม่หลงตามมันว่ากูขึ้นมา มันจะเป็นธรรมชาติหนึ่ง สติสัมปชัญญะดูอยู่ก็เลยว่า จิตมีโมหะก็รู้ว่าจิตมีโมหะ จิตไม่มีโมหะก็รู้ว่าจิตไม่มีโมหะ นี่จิตตานุปัสสนา เลยเห็นว่าจิตนี้แค่จิตอันหนึ่งสักแต่ว่าจิต ไม่ใช่สัตว์บุคคลตัวตนเราเขา จึงไม่มีทิวฐิเข้าไปในนั้น ทิวฐิที่ว่า จิตเป็นโมหะเป็นกูเป็นโมหะแล้ว จิตไม่มีโมหะก็เป็นกูไม่มีโมหะแล้ว พอมันเป็นกูมีโมหะกูไม่มีโมหะ พอกูมีโมหะมันก็ยินร้าย กูไม่มีโมหะก็เลยยินดี ก็เลยยึดจิตนั้นละ เป็นของกูตัวกูอยู่ เข้าใจยังละ นี่จิตตานุปัสสนา นี่ละเอียคนนะ ถ้าไม่สงวนจิตวางจิตได้ คนนั้นละคือหลุดพ้นนะ คือจิตนั้นละเป็นตัวไปรองรับเรื่องราวทั้งหมด เมื่อวางจิตวาง

วิญญาณความรู้ทั้งหมดแล้ว มันจะเกิดอะไรขึ้นมาไม่ว่าดีไม่ดี เหมือนน้ำเต้าน้ำใส่ถึงน่ะ
ถึงมันร่วกันมันไม่มี น้ำสะอาดมันก็ไหลทิ้ง น้ำสกปรกมันก็ไหลทิ้งหมด ไม่ขังไม่
เข้าใจยังละ นี่ฉันเทียบให้ฟังนะ มาที่ศนะให้ฟัง แค่นี้ถ้าฟังแบบนี้เอาแบบนี้เขาเลยนะ
เขาใหม่ละ ไม่สำคัญมันเลยไม่ให้ความสำคัญ ใจตัวนี้มันให้ความสำคัญมาก ฉันจึง
บอกมีอะไรทำงานเป็นปกติ ยิ้มแย้มแจ่มใสด้วยปัญญาอย่าถือเขาถือเรา อันนี้เตือน จะ
ไม่ถือเขาไม่ถือเราได้อย่างไร ก็ต้องหัดวาง หัดอย่างจริงจังกับสมมติมาก ให้อาศัยใช้ใช้
สติปัญญาใช้ แต่ไม่ให้จริงจังกับมันมาก ไม่ใช่ไม่จริงจังแล้วทำแบบเดินเลื้อ ทำแบบขอ
ไปที ทำแบบมีปัญหาคนอื่นก็ผิดอีกนะ อันนั้นขาดสติปัญญา เข้าใจยังละ ให้ใช้ให้ถูก
เหมือนตูดนั่ง จะนั่งเรื่อนั่งรถนั่งเรือบินก็ตูดนั่งเหมือนกัน เพื่ออะไร เพื่อละความยินดี
ยินดีร้าย เรานั่งสามล้อ เขานั่งเรือบินนะ มันเทียบเขาเทียบเราปั่นมันจะน้อยเนื้อต่ำใจ นี่
กิเลสเกิด ก็ว่าตูดนั่งเหมือนกันน้อยเนื้อต่ำใจมีไหม ไม่มี แต่คนใช้ไม่เป็นนะ เหมือน
แม่ชีที่พูดให้ฟัง ไปนั่งบนเก้าอี้กลมสูงเหนือพระอีก หลวงพ่อบอกไม่ควรนั่ง ไม่รู้จัก
กาลเทศะ ไม่รู้จักสถานที่ ตูดนั่งเหมือนกันนะ อันนี้พูดด้วยอะไร พูดเพื่อให้มานะเกิด
คำพูดคำเดียวกันนะ ลดตัวมานะ ลดตัวขัดเคือง ลดตัวน้อยเนื้อต่ำใจ แต่คำพูดอัน
เดียวกันนั้นละให้ตัวมานะเกิดเบื้อเรอเลยเห็นไหม เข้าใจยัง นั่นละสติปัญญาใช้หรือว่า
โมหะใช้ นี่ฉันแยกให้ฟัง ที่ท่านพูดตูดนั่งเหมือนกันเพื่ออะไร เพื่อละตัวยินดียินดีร้ายใน
ใจท่าน เป็นอุบายนี้ เข้าใจยังแต่เราไม่รู้หรือ เอามาใช้หมด จะนั่งที่ไหนก็ได้ตูดนั่ง
เหมือนกัน มันก็เลยเสร็จเลย อันนี้ก็ลดตัวมานะ ของเขาใช้เพื่อลดตัวมานะ แต่ตัวเอง
ใช้เพื่อเพิ่มมานะ ผลก็เลยต่างกันคนละทิศเลย เข้าใจยังละ พูดให้ฟังวันนี้ จับหลักได้
ไหมอย่าไปสำคัญมันหมายมัน ธาตุมันไม่ได้ว่าอะไรนะ ฉันจะพูดให้ฟังอีกนิดหนึ่งนะ
ธาตุมันไม่ได้ว่า ผมมันก็ไม่ได้ว่ามันเป็นของเรา ไม่ใช่เป็นเรา ไม่ได้ว่าเป็นผมด้วยนะ
ขนมันก็ไม่ได้ว่ามันเป็นขน มันก็ไม่ได้ว่าเป็นของเรา ไม่ได้ว่าเป็นเราด้วยนะ ฉันจึงพูด
เมื่อวานให้ฟังวิกผมนะ ถ้าผมมันบอกว่ามันเป็นของนาง ก. พอนาง ข. ไปซื้อวิกมาใส่
ผมมันต้องไม่ยอมให้ใส่ใช่ไหม ใช่ไหมเพราะมันของนาง ก. ไม่ใช่ของ ข. จริงไหม มัน
ทำไมยอมให้ใส่ เพราะมันของกลาง มันไม่ใช่ของนาง ก. นาง ข. แล้วมันก็ไม่ได้ว่ามัน
เป็นผมเป็นอะไรด้วย แต่ตัวคนนะมนุษย์นะ ตัวคิดนึกนะไปให้ความหมายมัน แล้วก็
ไปยึดมัน ถ้ามันพูดได้มันก็บอกว่ามันมนุษย์นี่โง่ฉิบหายเลย ถ้าพูดแบบชาวบ้านหน่อยนะ
โง่ฉิบหายเลยมากกว่าตุ๋นอยู่ตลอด นี่จริงไหมละ เล็บมันก็ไม่ได้ว่ามันเป็นของใคร มัน

ไม่ว่าเป็นใคร มันก็ไม่ได้ว่ามันเป็นเล็บ แต่ตัวคตินึกนะไปว่ามัน ตัวความเห็นนั่นเอง ก็คือไปเรียนรู้สมมติมา ไปสมมติให้มัน แล้วก็บอกว่าอันนี้ดีอันนี้ไม่ดี พอดีก็อยากได้ พอไม่ดีก็ผลักไส "ไอ้ความรู้ไม่เท่าทันตรงนี่คืออะไร คือความหลงนั่นเอง เป็นอุปาทาน ไปสำคัญมั่นหมาย ทีนี้ถ้าตัวคตินึกไล่เข้าไปอีก ตัวคตินึกจะคิดไปดับไปไหม คิดทุกอย่างดับไปทุกครั้งเลย ถ้าเอาสติคุมมัน เมื่อความคิดมันเกิดดับอยู่แล้ว ตัวมันจะไปเชื่อมันได้อย่างไร ก็ตัวมันยังไม่เที่ยงนะ มันดับอยู่แล้วมันไม่ได้คงอยู่ ตัวมันยังคงอยู่ไม่ได้แล้วจะไปเชื่อมันได้อย่างไร ถูกไหม นี่ไล่เข้าไปตัวคตินึกอีก ก็เลยรู้ว่าตัวคตินึกเป็นตัวไม่เที่ยง เป็นตัวไปสมมติเขาทั้งหลาย ธรรมชาติเขาอยู่อย่างนั้น ชาติเขาอยู่อย่างนั้นนะ นี่ละที่หลวงพ่ोजึงเอาตัวคตินึกกับตัวรู้มาวิจัย ตัวรู้มันเป็นแก่รู้อยู่ ตัวคตินึกก็เป็นตัวสมมติเขา แล้วก็เห็นความจริงว่าตัวคตินึกมันก็ไม่เที่ยง จึงไม่ตามมันไป มันจะคิดดี คิดร้ายก็เรื่องของมัน เรื่องของมันนะไม่ห้ามด้วยนะ เรื่องของมันมันจะคิดดีก็ให้มันคิดดี มันคิดร้ายก็ให้มันคิดร้ายเรื่องของมัน เราก็มึหน้าทีอย่างเดียวรู้แล้วละไม่ตามมันไป เพราะรู้แล้วว่ามันคิดไปแล้วก็ดับไป เข้าใจยังละ พอตรงนี้บีบมันจะค่อยๆเบา เบาแล้วมันจะรู้จักปล่อยเอง รูปก็ปล่อยไปตามเรื่องเขาซะ เขาจะแก่ก็ให้เขาแก่ซะ เขาจะเจ็บก็ให้เขาเจ็บซะ เขาจะตายก็ให้เขาตายซะ เขาจะอาการไม่ครบ ๗๒ ก็ให้ไม่ครบซะ เขาจะเป็นแผลก็ให้เป็นซะ เขาจะเป็นอะไรก็เป็นซะตามเหตุปัจจัยก็แก่ใจมันไป ก็เลยปล่อยเขาไปตามสภาพของเขา ไม่เข้าไปยึดมั่นถือมั่นเขาแล้ว เวทนามันสุข เดียวมันสุข เดียวมันทุกข์ เดียวมันเฉยๆ ก็ปล่อยมันไปซะ มันจะทุกข์ก็ให้มันทุกข์ซะ มันเฉยก็เลยซะ มันอยากสุขก็ให้มันสุขซะ สัจจะจำ เดียวจำเรื่องนั้นเรื่องนี้ก็ให้มันจำไปซะ มันจะจำดีก็ให้มันจำดี จำไม่ดีก็ให้มันจำไม่ดี ไม่ไปยินดียินร้ายตามมัน เพราะเห็นมันแล้วมันจำไปมันก็เกิดดับ มันว่างจากความเป็นของกูตัวกูตั้งแต่ต้นแล้ว ไม่ต้องไปเซ็ดใจ เข้าใจยังละ สังขารมันคิด มันคิดดีก็เรื่องมันคิด มันคิดไม่ดีก็เรื่องมันคิดไม่ดี ไม่เอาเราเข้าไปในนั้นนั่นเอง ปล่อยมันไปซะ วางมันตามสภาพมันซะ ความรู้ เดียวมันรู้เรื่องนั้นรู้เรื่องนี้เกิดดับ เกิดดับอย่างนี้ให้มันรู้ไปซะ รู้ก็ไม่ใช่ของเรา ไม่ใช่เรา ปล่อยมันไปตามสภาพของมันซะ พอปล่อยไปอย่างนี้มันก็เลยเบา นี่ละเขาเรียกว่าวางภาระ วางขันธ ๕ นั่นเอง จำให้คืนะคำนี้ที่พระพุทธเจ้าบอก "ภาราหะเว ปญฺจักขันธานํ ขันธํหัง ๕ เป็นภาระจริงๆ" เพราะไปยึดมั่นไว้ไว้ไหม พอวางมันได้นั่นละเบาเลย วางภาระไม่ยึดมั่นไว้ วางมันซะ วางมันลง วางมันลงซะ แล้วท่านก็มีอีกบทหนึ่งเดือนสติ "อะเนกะชาติ สังสารังฯ" ท่าน

ตามตัวความเห็นนั่นเอง ตัวตั้นหานั่นเอง ตั้นหากี่ตัวคตินึกเป็นตัวสมมติ เป็นตัว
ความเห็นนั่นเอง เป็นตัวตั้นหานั่นเอง เข้าใจยัง เพราะนั่นนะท่านตามตัวคตินึกไป มัน
สร้างบ้าน สร้างภพ สร้างชาติมาไม่รู้เท่าไร ท่านไม่เคยเจอตัวมัน ตอนนี่ท่านเจอตัวมัน
แล้ว ท่านไม่ตามมันแล้ว เห็นมันแล้ว ปล่อยมันไปหมดเลยมันก็เลยดับ นี่ ๒ บทนี้ให้
จำไว้ เพราะนั่นจำให้ดีตัวคตินึกนะอย่าตามมัน อย่าไปตามมัน มันหนักก็อย่าไปหนัก
ตามมัน อย่าไปให้ความสำคัญนั่นเอง พอให้ความสำคัญมันมันก็เลยมัน เป็นอย่างนั้น
แล้วก็หมายความว่าเป็นอย่างนี้ วางความบัญญัติมันทั้งหมดในความหมายของมันทั้งหมด นี่
แค่นี้ละ นี่ถ้ามันยังไม่เห็นมันยังไม่ยอม ก็พิจารณากายมันว่าอะไร ผมมันว่ามันเป็นใคร
ใหม่ นั่นละแล้วก็ไล่มันไปถึงที่มันนะ แล้วก็ค่อยๆเห็น พอค่อยเห็นค่อยวาง เรื่อง
อะไรมันจะวางหมด วางๆวางๆ แล้วรู้จักวาง ไม่รู้จะไปเอาทำไม แล้วจึงรู้ว่ากูโง่ฉิบ
หายเลย เกิดมาไม่ใช่มาเอาเรื่องเหล่านี้เลยนะ ไม่ใช่เกิดมาเพื่อจะทุกข์นะ บวชมาก็
ไม่ใช่บวชมาเพื่อจะเอาทุกข์นะ บวชมาเพื่อจะหัดปล่อยวางตรงนี้ต่างหาก นี่คือน้ำที่
ของนักบวช เข้าใจยัง ที่มันไม่ตรงหน้าที่มันเลยวุ่นวาย เหมือนพูดกันเมื่อวาน มันไม่
ตรงหน้าที่มันจึงวุ่นวาย เลยมีแต่เอาข้างนอก มันเอาข้างในไม่เป็น วางไม่เป็น เอา
เท่านั้นละมา.